

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko Wytwórni Wódek Gatunkowych "P." Spółce Akcyjnej

w B.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności lub zwolnienie spod egzekucji,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 lutego 2012 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 28 czerwca 2011 r.,

- 1. oddała zażalenie,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2010 r. Sąd Apelacyjny, na skutek apelacji pozwanej, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w części uwzględniającej powództwo o zwolnienie od egzekucji i orzekającej o kosztach procesu w ten sposób, że oddalił powództwo w tej części i nie obciążył powódki kosztami procesu; nie obciążył powódki kosztami procesu również w postępowaniu apelacyjnym. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu, w tym kosztach postępowania apelacyjnego, zostało uzasadnione, ze wskazaniem jako podstawy art. 102 k.p.c., trudną sytuacją materialną powódki.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego zaskarżyła zażaleniem pozwana. Domagała się zmiany postanowienia i zasądzenia na jej rzecz z tytułu tych kosztów kwoty 6.139 zł stanowiącej opłatę od apelacji. Domagała się nadto zasądzenia kwoty 62 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Postanowieniem z dnia 23 marca 2011 r. Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę, we wskazanym zakresie, przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Rozstrzygając ponownie o kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 28 czerwca 2011 r. zasądził od powódki na rzecz pozwanej łącznie kwotę 6201 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego i postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny wskazując jako podstawę rozstrzygnięcia art. 102 k.p.c. wywiódł, że co prawda sama sytuacja materialna powódki nie była wystarczająca do nieobciążania jej kosztami procesu, to jednak tę podstawę prawną rozstrzygnięcia uzasadniała złożoność zagadnień prawnych występujących w sprawie. Jednakże stopień trudności i nasilenie złożoności zagadnień prawnych nie było na tyle wysokie, aby uzasadniać całkowite odstąpienie od obciążania powódki kosztami procesu.

W zażaleniu na to postanowienie powódka domagała się jego uchylenia i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania podnosząc,

że okoliczności sprawy usprawiedliwiały, po myśli art. 102 k.p.c., nieobciążenie jej w ogóle kosztami postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana domagała się oddalenia zażalenia i zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Zaskarżonym postanowieniem zasądzono od powódki na rzecz pozwanej kwotę 6.201 zł. Kwota ta w całości wyczerpywała żądane przez pozwaną koszty postępowania apelacyjnego (opłata od apelacji - 6.139 zł) i zażaleniowego (62 zł). Zasądzenie od strony przegrywającej proces w całości kosztów procesu w pełnej kwocie żądanej przez przeciwnika procesowego oznacza, że podstawę takiego rozstrzygnięcia stanowi art. 98 k.p.c., a nie art. 102 k.p.c. Wskazanie więc tej podstawy prawnej rozstrzygnięcia było w okolicznościach sprawy nieprawidłowe, nie czyni to jednak zaskarżonego rozstrzygnięcia nieprawidłowym.

Zastosowania art. 102 k.p.c., jak trafnie ocenił Sąd Apelacyjny, nie usprawiedliwiała sytuacja życiowa skarżącej, której zresztą skarżąca Sądowi nie przedstawiła nawet w odpowiedzi na prawidłowo doręczone jej pełnomocnikowi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2011 r. Z uzasadnienia tego postanowienia jasno zaś wynikało, że dla skutecznego zastosowania art. 102 k.p.c., również z uwagi na sytuację życiową strony przegrywającej spór, wymagane jest wykazanie istnienia takiej sytuacji, która może być traktowana jako wypadek szczególnie uzasadniony.

Ponadto, jakkolwiek co do zasady, precedensowy charakter sprawy może uzasadniać zastosowanie art. 102 k.p.c. (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 1973 r., I PR 188/73, OSNC 3/1974 poz. 59; z dnia 13 września 2010 r., II PZ 24/10, LEX nr 661510; z dnia 8 lipca 2011 r., IV CZ 23/11, LEX nr 897948), to jednak, wbrew temu co twierdzi skarżąca, sprawa niniejsza nie miała takiego charakteru. Zagadnienia nasuwające wątpliwości prawne zostały wyjaśnione w nowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego przytoczonym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i powódka, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika miała, przed wszczęciem procesu, możliwość

i obowiązek wszechstronnego rozważenia, czy i w jakim zakresie przysługuje jej dochodzone roszczenie.

W tym stanie rzeczy istniały podstawy do przyjęcia, że zaskarżone postanowienie, mimo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu; zażalenie przeto podlegało oddaleniu (art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.).

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 4 w związku z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).